

För kännedom

Nylands avfallsnämnd 27.08.2026 § 38

Avfallshanteringsmyndighetens utlåtande om förslag till ändringar i avfallslagen

Miljöministeriet bad om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av avfallslagen senast 31.7.2026.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=6a9fe455-0173-436c-9484-761e9c7823af>

Syftet med propositionen är att förbättra konkurrensneutraliteten inom avfallsbranschen, dvs. jämlika konkurrensförhållanden mellan offentliga och privata aktörer, samt att öppna marknaden genom att begränsa de kommunala avfallsbolagens verksamhet på en konkurrensutsatt marknad.

Syftet med ändringarna av bestämmelserna är att öka tillförlitligheten vid konstaterandet av marknadsbrist, förbättra transparensen i förfarandet och effektivisera tillsynen över verksamheten för att säkerställa att tjänster med sekundärt ansvar inte tillhandahålls när det på marknaden finns avfallshanteringstjänster på marknadsvillkor. Samtidigt är målet att säkerställa tillgången till avfallshanteringstjänster i andra hand när det inte finns tillgång till tjänster på marknadsvillkor.

Målet är att förbättra verksamhetsförutsättningarna för privata företag inom avfallshanteringsbranschen genom att föreskriva att kommunen är skyldig att upphandla avfallstransporttjänster genom konkurrensutsättning, med undantag för exceptionella situationer.

Syftet med förslaget till gräns för försäljning till utomstående är att begränsa de kommunala avfallsbolagens verksamhet på en konkurrensutsatt marknad, öppna marknaden inom avfallsbranschen och skapa fler valmöjligheter för företag som behöver avfallshanteringstjänster. Avsikten är att klart skärpa gränsen för de kommunala avfallsbolagens försäljning till utomstående med beaktande av skrivningen i regeringsprogrammet och EU-domstolens avgörande.

På basis av undantaget från kravet på minimiäggande för anknytna enheter inom avfallsbranschen behöver de kommunala avfallsbolagen inte ändra sin nuvarande ägarstruktur.

Nylands avfallshanteringsmyndighet ansåg i sitt utlåtande (bifogat material 1, på finska) att flera av de föreslagna ändringarna är onödiga, skadliga eller svåra att genomföra. Ändringarna bedömdes särskilt kunna försämra tillgången till och funktionen hos avfallshanteringstjänsterna, öka kostnaderna och den administrativa bördan samt äventyra försörjningsberedskapen och miljöskyddet. Avfallshanteringsmyndigheten ansåg att förslagen till flera delar strider mot syftet med avfallslagen, målen i avfallsdirektivet och närhetsprincipen. Nylands avfallshanteringsmyndighet förordade dock starkt förslaget att införa ett undantag från det minimikrav på tio procents ägarandel som följer av upphandlingslagen för avfallssektorn

och ansåg att undantaget är nödvändigt. Konsekvensbedömningen och bedömningen av förslagets grundlagsenlighet ansågs vara bristfälliga.

Beslutsförslag

Antecknas för kännedom.

Beslut

Antecknades för kännedom.